

"A nemzeti együttműködés alapgondolata csakis az autonómia lehet"

Antal István nagy beszéde Makón a társadalmi egyesü-
letek gyűlésén

Makó, január 18. Vasárnap dél-
után a makói városháza közgyűlési
termében Csanád, Arad, és Toron-
tál vármegyének mintegy 100 tár-
sadalmi egyesülete együttes érte-
kezletet tartott, hogy kimondja a
törvényhatóság társadalmi egyesü-
letei nemzeti együttműködésének
megalakulását. Az alakuló gyűlé-
sen megjelent és beszédet mondott
Antal István nemzetvédelmi mi-
niszter. Antal István beszédében
többek között rámutatott arra, hogy
a társadalmi egyesületek megfelelő
céltudatos munka kifejtése mellett
alkalmasak a nemzetépítő erők
megsokszorozására. De csak akkor,
ha a társadalmi egyesület szervezé-
se nem ölt túlzott méreteket. Egy-
egy társadalom nemcsak akkor mu-
tatja a dezorganizáltság képét, ha
nincsenek életképes szervezetei, de
akkor is, ha túlteng benne a szerve-
zés. Sajnos, Magyarországon a tár-
sadalmi egyesületek szervezetsége
túlméretezett és már-már ott tar-
tunk, hogy ezen a téren alig lehet
beszélni egységes irányvonalról.

Az egységes összhangzatos tár-
sadalmi munkára a most kezdődő
esztendőben még fokozottabb szük-
ség lesz, mint bármikor a magyar
multban. Az együttműködés meg-
szervezésének alapgondolata csakis
az ősmagyar szervező gondolat: az
autonómia gondolata lehet — mon-
dotta a miniszter. — Az önkor-
mányozati elv a magyar államépi-
tésnek olyan uralkodó karakterisz-
tikuma, mint más nemzeteknél a
centralizáció. Ezt az országot ezer
év viszontagságai között az azonos
világ- és nemzetszemlélet által át-
hatott autonómiák összhangzatos
és tevékeny munkája tartotta fenn
s mikor a nemzeti jogokért való
küzdelemben az egyik autonómia
emelte fel a lehanyaglott zászlót. A
továbbiakban kifejtette, hogy az 1943.
esztendő döntő év. Meg van győ-
ződve arról — mondotta Antal Ist-
ván —, hogy a most következő év
az előremenés, fejlődés, erőgyara-
podás esztendeje lesz a magyar
nemzet számára és a magyarság

győzelmesen kerül ki a küzdelem-
ből. Bizonyára várnak reánk talán
még a mainál is súlyosabb nékü-
lözések és megpróbáltatások. De, ha

Varga miniszter intézkedésére mérsékelték a rőszke—szegedi vasúti dijszabást

Sikerrel járt a rőszkei gazdák akciója

(A Délmagyarország munkatársá-
tól) Amint ismeretes, a rőkszi ál-
lomás tehermentesítése, másrészt az
utazóközönség kényelmének bizto-
sítása érdekében új deltavágány
építésével a rőszke—horgosi vasutvo-
nal forgalmát Rőkszi-állomás he-
lyett Szeged-személypályaudvarra
irányították. Ezen az új vonalsza-
kazon még a múlt év augusztusá-
ban megindították a forgalmat. A
rőszkeiek ettől az időtől kezdve Rő-
kszi helyett Szeged-személypályau-
dvarra érkezték. Nem is lett vol-
na ezzel semmi baj, ha az állomás-
cserével együtt nem következett
volna be a viteldíjban emelkedés.

A rőszkei gazdák a személy-
szállítási díj emelkedése miatt pa-
nasszal fordult dr. Tukacs Sándor
főispánhoz. Azt kérték a főispántól,

ezzel párhuzamosan növekednek
erkölcsi ellenálló erőink is, úgy a
fejlődés tempóját semmisem tudja
lefékezni.

A magyar politika legfőbb célja
most és az elkövetkező időkben csak
az lehet, hogy az erőtevézőket a
döntés órájáig nemcsak megőriz-
zük, hanem mégjobban felfokozzuk,
mert e kvalitások birtokában törté-
nelmünk és sorsunk legsúlyosabb
erőpróbáján is bármivel szembe
nézhetünk.

hasson oda, hogy a MÁV a tényle-
ges távolságnak megfelelő díjtételt
alkalmazza. A főispán a rőszkei
gazdák kívánságát Varga József
kereskedelmi miniszterhez továb-
bította. Varga miniszter a rőszkeiek
kérését a legnagyobb megértéssel
és jóindulattal fogadta és méltá-
nyolva indokait, utasította a
MÁV üzletigazgatóságot, hogy a
Rőszkéről Szegedre történő utazá-
soknál a menetdíjakat a tényleges
távolságnak megfelelően számolják.
A kereskedelmi miniszter tehát tel-
jes mértékben orvosolta a rőszkeiek
kérelmét és teljesítette kívánságu-
kat.

A rőszkei gazdák meglepedéssel
és örömmel fogadták a miniszter
gyors és hathatós intézkedést.

A társadalmi egyesületek értekezletén részletesen megbeszélték a honvéd- családokért indítandó gyűjtés módját

(A Délmagyarország munkatársá-
tól) A honvédcsaládok megsegítése
érdekében a Főméltóságú Asszony
által kezdeményezett társadalmi
akció második szervező értekezletét
vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel
tartották meg a városháza közgyű-
lési termében vitéz dr. Gárgyán
Imre elnökletével. Az értekezleten
rendkívül nagyszámmal jelentek
meg a különböző társadalmi egye-
sületek, testületek, hivatalok és in-
tézmények kiküldöttjei élükön dr.
Pálffy József polgármesterrel.

Vitéz dr. Gárgyán Imre megnyitó
beszédében ismertette az értekezlet
összehívásának célját s hódolattal
emlékezett meg a Főméltóságú Ass-
zony kezdeményezéséről, majd dr.
Havass Zoltán városi aljegyző is-
mertette a gyűjtés gyakorlati lebonyo-
lításának tervezetét. Ezután dr.
Kanyó Béla egyetemi tanár, a Baj-
társi Szolgálat részéről szólalt fel s
kérte, hogy a hadigondozó bizottsá-
got is kapcsolják be a gyűjtési ak-

ció lebonyolításába. A bizottság a
társadalmi egyesületek bevonásával
már hónapok óta folytatja a környe-
zettanulmányokat a honvédcsalád-
oknál s eddigi tapasztalatait és
megállapításait rendelkezésre bo-
csátja a gyűjtést lebonyolító szer-
vezetnek. Tevékeny részt vett ebben
a munkában a Baross Női Tábor,
amelynek 16.000 pengőnyi havi
gyűjtéséből máris rendszeresen segé-
lyezik a rászoruló honvédcsalád-
okat.

Dr. Kanyó Béla nagy helyesléssel
fogadott felszólalás után vita indult
meg a gyűjtés lebonyolításának,
valamint a segélyezés módozatai-
nak megszervezése felett. A vitá-
ban Szilágyi Gyula, Karácsonyi
Guidó, dr. Csikós Nagy Józsefné,
Nágel Manóné, dr. Tukacs Sándor-
né, vitéz Szili Imre, P. Engelbert
ferencs atya s az értekezlet még
több résztvevője vett részt. A vita
scrán az az egyhangú álláspont
alakult ki, hogy a gyűjtést a leg-
egyszerűbb módon a legrövidebb
idő alatt meg kell kezdeni és le kell
bonyolítani, hogy a leggyorsabban
segélyezhető legyennek a meg-
gítésre rászorult honvédcsaládok
Végül dr. Pálffy József polgármes-
ter szólalt fel s a maga részéről is
fontosnak tartotta, hogy a Bajtársi
Szolgálat eddigi működésének hasz-
nos tapasztalatait és eredményeit
bekapcsolják a gyűjtés lebonyolítá-
sába.

DEI MAGYARORSZAG
K E D D, 1943. január 18. 3

Az értekezlet ezután úgy határo-
zott, hogy a belvárosban gyűjtő
társadalmi egyesületek hétfőn este
tartják értekezletüket a Katolikus
Házban, a Felső-, valamint Alsóvá-
roson gyűjtő egyesületek pedig sa-
ját városrészük kulturházában, il-
letve leventetthonában beszél-
nek meg a munkatervet.

A lelkes hangulatú értekezlet vi-
téz dr. Gárgyán Imre zárószavával
ért véget.

Mint értesülünk, a szegedi tanya-
világban is megtörtént minden elő-
készület a gyűjtés megindítására.

A gyűjtés ma, kedden Szeged
egész területén megindul.

A Belvárosban a következő utcá-
kat keresik fel a gyűjtők:

Széchenyi-tér, Károlyi-utca, Cse-
konics-, Kigó-, Kelemen-, Kállay-,
Aradi-, Feketesas-, Kölcsey-, Pol-
gár-, Deák Ferenc-, Vörösmarty-,
Wesselényi-, Vár-, Rigó-, Menhely-,
Zoltán-, Pál-, Szende Béla-, Kápol-
na-, Vasasszentpéter-, Cserzy Mi-
hály-, Csemegi-, Teréz-, Pozsonyi
Ignác-, Pule tábornok-utca s a
Klauzál-téren.

Ujszegeden: Csanádi-, Vedres-,
Parajdi-, Liga-, Gyimesi-, Ara-
nyos-, Zsil-, Homoródi-, Olt-, Al-
vinczi-, Szébeni-, Szepsi-, Kézdi-,
Pearozsényi-, Szent Anna-, Karán-
sebesi-, Déva-, Orsovai-, Szent Ro-
zália-, Töltés-, Brassói-, Küküllői-,
Fogarasi-, Hargita-, Torockói-ut-
cák, Erdélyi-tér, Hátszegi-sor, Alsó
kikötő-sor és Szőregi-ut.

A felsővárosi körzetben: Felső-
tiszapart, Váshelyi-sugárút, Mol-
nár-utca, Csongrádi-sugárút és a
Szent György-utca.

Ugyancsak a mai nap folyamán
megindul a gyűjtés az alsóvárosi
körzetben is.

Meglojtotta a lopott lá a tolvajt

(A Délmagyarország munkatársától)
Csorba József 57 éves papucsszegéd,
aki az Olt-utca 3. szám alatt lakott,
szombaton este 6 óra után a szőregi
országút és az Olt-utca keresztezésé-
nél kifűrészt egy körülbelül 30 kilo
súlyu eperfát, amely köztulajdon. A
lopott fát a néptelen utcán baba akarta
huzni, azonban a hóval borított, lejtős
országúton megcsuszott és olyan sze-
rencsétlenül esett el, hogy a feje esés
közben a kivágott eperfa ágai közé
szorult és mire segítség érkezett, meg-
fulladt. Holttestét az orvostani inté-
zetbe szállították, ahol felboncolják.

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A sze-
gedi rendőrség révkapitánysága je-
lentése szerint a Tisza vizállása
január 18-án reggel 7 órakor — 189
cm, a levegő hőmérséklete — 3 fok
Celsius volt.

SZÉCHENYI MOZI

Ma 3, 5, 7 órakor!

A német filmgyártás monumentális
alkotása!

A nagy király

Nagy Frigyes élete. Főszereplők:
OTTO GEBÜHR, KRISTINA
SÖDERBAUM, GUSTAV FRÖN-
LICH, PAUL WEGENER

Belvárosi Mozi

Ma, kedre meghosszabbítottuk a

LIDÉRCFÉNY

Tisztelettel közöljük, hogy
további prolongáció lehetetlen!

8, 5, 7

Szerdán, csütörtökön és pénteken

INDIA TIGRISE

Az izgalmas nagy filmje kerül
bemutatásra.

Korzóban

Ma bemutatjuk!

A svéd filmgyártás izgalmas alko-
tása! A „Félvér” feledhetetlen hő-
snője

SIGNE HASSO

főszereplésével

Igazi férfiak